

Det har vist sig, at man i udbudsmaterialet sjældent prioriterer arbejdsmiljøhensyn i forbindelse med den konkrete opgave tilstrækkeligt, hvilket har medført et forringet arbejdsmiljø for de ansatte, der efterfølgende skal udføre arbejdet.

Der findes ikke i dag regler, som særskilt pålægger udbydere pligter efter arbejdsmiljøloven. Udbydere behøver derfor ikke at tage arbejdsmiljøhensyn i betragtning i forbindelse med et udbud og kan derfor også acceptere tilbud, hvor der ikke er taget højde for, at den udbudte opgave skal kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det kan indebære, at der skabes grundlag for en uacceptabel konkurrence på et dårligt arbejdsmiljø.

Endvidere har der været risiko for, at arbejdsgivere ikke har kunnet leve op til de forpligtelser, der følger af arbejdsmiljøloven som følge af udbydernes forhold.

Ud fra hensynet om, at udbudte opgaver ikke bør medføre forringelser af arbejdsmiljøet, er hensigten med forslaget, at udbyder af en tjenesteydelse får et medansvar for arbejdsmiljøet.

Forslaget har således til formål at sikre, at udbyder medvirker til, at den udbudte opgave kan udføres arbejdsmiljømæssigt fuldt forsvarligt ved at udbyder pålægges en række pligter i forbindelse med udarbejdelsen af udbudsmaterialet.

Forslaget indebærer, at der meget tidligt i et udbudsforløb kan blive taget højde for de arbejdsmiljøforhold, som udbyder har indflydelse på. En tidlig inddragelse af arbejdsmiljøhensyn i planlægningen er erfaringsmæssigt en forudsætning for en sikker og sund udførelse af arbejdet.

Udbud af tjenesteydelser synes oftest at forekomme på det offentlige område, når staten, kommuner og amter udbyder opgaver. Udbud sker fx på områder som ældrepleje, hjemmehjælp, transport, rengøring, renovation og børnepasning. På nogle af disse områder skal udbud ske i henhold til EU's udbudsregler om tjenesteydelser, jf. Erhvervsministeriets regler på området.

Udbud forekommer dog også på det private område, fx banker, der udbyder rengøring, telefonsystemer, edb m.v.

Forslaget medfører ingen ændringer i arbejdsgivers ansvar efter arbejdsmiljølovgivningen for egne ansatte.

#### *Gældende ret*

Udbyder af en tjenesteydelse kan ikke i dag efter arbejdsmiljøloven drages til ansvar for overholdelse af loven hverken i forbindelse med selve udbudet, eller når ydelsen udføres.

Retsstillingen er endvidere således, at arbejdsgiveren altid er ansvarlig for overholdelse af arbejdsmiljøloven også ved tjenesteydelser, hvor opgaven udføres på baggrund af et vundet udbud. Derfor vil der i dag efter arbejdsmiljøloven altid kunne placeres et ansvar hos arbejdsgiveren.

#### *Indhold og overvejelser*

Selvom der efter lovgivningen er mulighed for at gribe ind overfor arbejdsgivere ved arbejdsmiljøproblemer, har det ofte vist sig, at en forbedring af arbejdsmiljøet er afhængig af udbydernes forhold eller umuliggjort af den manglende prioritering af arbejdsmiljøhensyn i udbudsmaterialet.

Arbejdsmiljøproblemer af den nævnte karakter skal løses mellem udbyderen og arbejdsgiveren. Det er derfor vigtigt, at der tages højde for arbejdsmiljøproblemer meget tidligt i udbudsprocessen, inden der indgås aftale.

Efter forslaget pålægges derfor den, der udbyder tjenesteydelser, pligter efter arbejdsmiljøloven.

Forslaget regulerer ikke udbydernes valg af leverandør eller udbydernes kontraktmæssige forhold med den eller de arbejdsgivere, som skal udføre den udbudte opgave.

Forslaget omfatter både private og offentlige udbydere. Forslaget sigter primært mod de professionelle udbydere, som i udbudet kan være bestemmende for, om arbejdsgiveren efterfølgende kan udføre opgaven i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens krav.

Forslagets anvendelsesområde afgrænses til følgende:

Ved begrebet »et udbud af en tjenesteydelse« forstås den situation, hvor flere opfordres til på samme grundlag og indenfor et bestemt tidsrum at give et bindende tilbud på en given opgaves udførelse.

Arbejdsministeren vil efter den gældende § 35 fastsætte regler om en nedre grænse for, hvornår en udbyder af en tjenesteydelse ikke vil være omfattet af forslaget.

Ved begrebet »fuldt forsvarligt« forstås, at den udbudte opgave skal kunne udføres i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens krav.

Efter forslaget skal udbyder loyalt medvirke til, at den udbudte opgave kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der stilles således krav til udbyder om, at udbyder i forbindelse med tilrettelæggelsen af udbudet overvejer, hvordan den udbudte opgave kan udføres arbejdsmiljømæssigt forsvarligt. Endelig pålægges udbyder en pligt til i udbudsmaterialet at give særlige, væsentlige oplysninger, der er